

Franckesche Stiftungen zu Halle

Pro Scholae Patrono Principe Vota Pvblica

Vockerodt, Gottfried

[Gotha], 1718

VD18 13074644

Abschnitt

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

[urn:nbn:de:obv:ha33-1-197279](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:obv:ha33-1-197279)

Redit
octauus AVGVSTI dies,
redditque auspicatissime
SERENISSIMI PRINCIPIS,
AC DOMINI,
FRIDERICI,
DVCIS SAXONIAE,
IVLIAE, CLIVIAE, MONTIVM, ANGRIAE,
ET WESTPHALIAE,
LANDGRAVII THVRINGIAE, MARCHIONIS MISNIAE,
COMITIS PRINCIPIS HENNEBERGIAE,
COMITIS MARCAE, ET RAVENSBERGAE,
DYNASTAE RAVENSTEINII, ET TONNAE,
DOMINI NOSTRI CLEMENTISSIMI,
LVCEM NATALEM,
desideratissimam, & maxime optabilem
SERENISSIMAE DOMVI FRIDENSTEINIAE,
curiis EIVS supremis, & imis,
choris, forisque omnibus,
patriae proceribus, ciuibus, vicinis, exteris,
quotquot delectantur Germaniae decore, ac robore,
publicae salutis, & libertatis praesidio,
laetius quotannis augescante, & efflorescente augustius
SERENISSIMAE STIRPIS SAXON. ERNESTINAE PROPAGINE
FRIDENSTEINIA:

EIVS-

EIVSDEMOYE fauent rebus secundis,
 incrementis sobolis,
 ad spem virtutis, & gloriae auitae adolescentis,
 consiliorum, & institutorum successibus,
 operum, & factorum celebritati:
 nec vlli tamen optabiliorem
 quam ILLVSTRI GYMNASIO GOTHANO.
 Fuisse in fatis,
 vt sub lustrationem EIVS nasceretur
 ad ILLVD illustrandum, ornandum, & amplificandum
 natus quasi praecipue visus PRINCEPS,
 cum dudum esset publice demonstratum;
 aliquandiu tot noua SERENISSIMI PATRIS PATRIAE
 in rem scholasticam, & litterariam merita:
 tot singularia gratiae in publicos magistros documenta
 commemorari potuerunt, & publice praedicari,
 quot celebrati sunt dies natales DOMINICI.
 Ad FRIDERICIANI imperii auspicia, & clementiae vmbra
 confugientes discensium coetus quotannis frequentiores:
 docentium expletus numerus, amplificata dignitas, aucta stipendia:
 ornatus discendi apparatus, publica supellex litteraria,
 accessione codicum, qui post PALATINAE bibliothecae delectum
 deprehenfi sunt supernumerarii:
 prouisa, & constituta orbitatis solatia, nouus viduarum fiscus;
 atque hoc pacto ita honestatae operae scholasticae,
 ac ita remuneratus florentium magistrorum labor,
 vt inde aliquis ad defunctorum deserta familiae pignora
 fructus possit redundare:
 ERNESTINAE pietatis instituta vindicata,
 nouisque edictis munita, & confirmata;
 profligata doctrinae, & disciplinae impediamenta:
 nec non innumera alia signa PRINCIPALIS gratiae, & prouidentiae

emulataque liberalitatis in scholam ILLUSTREM monumenta
vix videbantur posse augeri, reddique illustriora,
vt noua sub natalem diem DOMINICVM potuerint commemorari.
Aperuit tamen decimus quartus supremi mensis dies,
quo SERENISSIMI PATRIS PATRIAE nomine, & autoritate
facta sunt decreta, & publicata edicta
de discentium curriculis curatius, & religiosius constituendis,
habendo ingeniorum delectu, & maturitatis aestimatione legitima,
prohibendis inertibus ab altiore gradu,
vel relegandis ad alia vitae genera:
de dimissis ex ILLUSTRI schola,
subinde, maxime quando ad honorata ministeria volunt admoueri,
ad edenda academicae industriae specimina reuocandis:
adeo non piguisse SERENISSIMVM PATRIAE PATREM
impensae in rem scholasticam curae, & prouidentiae,
vt nondum desistere velit a GOTHANA pietatis, & litterarum officina
ornanda vberius, disciplina EIVS defendenda,
muniendaque legibus nouis.
Vix dici potest,
quam adiutos se, & recreatos sentiant publici magistri
ista principalis sapientiae, & prouidentiae suffragatione,
legumque, & intercessionis ad vindicandas disciplinae
offensiones autoritate?
Non desunt inter parentes, qui spes suas ambitione donant,
filiosque ad publicas scholas missos non fieri volunt;
sed censeri ad summa quaeque natos, aptosque:
ac ideo vera publicorum magistrorum iudicia
de suorum captu, studiis, moribus,
quae obstare videantur, quo minus ex tali ligno fieri possit Mercurius,
accusant vt inimica, imputantque affectui,
quoties illi suadent legitimos studiorum gradus,
ad perdiscenda artium fundamenta longiorem

in

in curriculis inferioribus moram:
quoties vel propter ingeniorum tarditatem,
vel consuetudinis depravationem, & nequitiam pertinacem
ad rus, rastra, castraque aptiores pronunciant,
quam ad rostra, curias, chorum, forumque:
atque dum non pauci parentes, filiique recta consilia aspernantur,
publicae disciplinae subterfugiunt seueritatem,
& vel iners vel us, quod in schola GOTHANA non carminatur,
alio curandum, & expoliendum mittitur,
vel cruda studia scholastica propelluntur in academias,
& ante legitimae maturitatis solida, & fatis explorata documenta
male curati abeunt ad altiora;
inde autem reduces inanes,
tamque boni propositi, quam mentis culturae expertes,
offerunt se honoratis in patria ministeriis,
& efferunt impotentius, impudentiusque suffragatoribus obtrudunt,
quo minus niti suis possunt ingenii praesidiis,
ac inter externos eminere sua virtute,
horumque sibi conciliare fauorem, & ad dignitates suffragationem:
ipsa sane respublica laborare incipit
obsessa vndique inertibus, & inutilibus terrae ponderibus,
profanorum ardelionum grege copioso,
qui desultoria leuitate ablati in academias,
inde hoc potissimum referunt,
vt studiose otientur, docte luxurient,
aestuunt in vaporario, dum herba Nicotiana adoletur,
ac inter haec vituperent, explodantque, tanquam ineptias,
& inficerias insulas
operas, & studia scholastica omnia,
offerant se imperitis, quotquot deterrere ab iisdem,
& sui similes efficere posse sperant;
eosque impleant odio, & fastidio tam scholasticorum institutorum,
quam

quam publicorum magistrorum
 Huic hominum generi, & inualescentibus corruptelis
 tempestiue opponuntur laudata edicta:
 atque his dum vindicatur legum, & scholasticae disciplinae sanctitas
 sub imminentem SERENISSIMI PATRIS PATRIAE
 lucem natalem,
 ad hanc, qua potest, pietate excipiendam, prosequendamque
 votis, & omnibus bonis, quae concipere pia mens potest,
 merito consurgunt ILLUSTRIS GYMNASII
 doctores, & alumni, ciues, exteri.
 Et certe exterorum maxime res agitur,
 dum in eorum non minus, quam ciuium vsum
 res scholastica Gothana dudum providentissime constituta
 religiose conseruatur, nouisque legibus ornatur.
 Ita plenius, & incorruptius fruuntur PRINCIPALIS
 providentiae munere,
 qui ex remotis locis ad regiam FRIDERICIANAM confluunt,
 inuitati celebritate scholae tam bene curatae,
 procurataeque ad legem praescriptam tantae autoritatis.
 Quod qui facere velint, possintque, ne desint,
 iustum, aequumque visum est SERENISSIMO PATRIAE PATRI
 inter exteros quaerere
 idoneos ad ornandum ludum Gothanum magistros:
 idque piorum MAIORVM exemplo,
 qui hanc pietatis, & litterarum officinam,
 exteris non minus, quam ciuibus patentem,
 ab exteris aequae, ac ciuibus regi, & custodiri voluerunt,
 mandaruntque hoc munus semper iis,
 quos integre & incorrupte in eo versaturos sperarent,
 non quos commendaret aura, & gratia popularis.
 Tanto minus dubitare potuit SERENISSIMVS FRIDERICVS
 in hoc aemulari pietatem MAIORVM,

&

& pro ciuibus eligere *exteros* *ILL. GYMNASII* praeceptores,
 quo saepius vidit, suos ciues se *PRINCIPE* ad rectiora studia
 in hoc ludo conformatos
 ab exteris certatim expeti,
 & dum proferunt,
 quæ *ERNESTINAE* pietatis, & *FRIDERICIANAE* sapientiae institutis
 debent, studia,
 illos ipsos allecant ad hæc propius spectanda,
 & vsurpanda quasi ex fonte:
 quæ non vltima causa est tam copiosi, tamque constantis coetus
 exterorum in ludo litterario Gothano:
 ac nunc satis constat, institutos Gothae alumnos *exteros* ita celebrari,
 vt præcipua Germaniae academia tres ex hoc ludo profectos,
 doctrinae fama florentissimos,
 acceperit professores, pluresque expectet.
 Non temere itaque inter *FRIDERICIANAS* virtutes,
 laudesque imperatorias numeramus
 scholasticae rei curam,
 indulgentiamque paternam in *exteros* non minus, quam ciues,
 discipulos, praeceptoresque
 scholæ *ILLVSTRIS*,
 votisque omnibus, & precibus curatissimis,
 dum natalis *DOMINICI* solennia publicam pietatis
 testificationem poscunt,
 optamus, & rogamus,
 vt *PRINCEPS* tam bonus, tam reipublicae salutaris,
 tam fauens rei scholasticae,
 tamque hoc pacto studiosus posteritatis, & populi futuri,
 diutissime sit superstes,
SVAEQUE SERENISSIMAE DOMVS, populi que *SIBI* seruiantis
 pace, & incolumitate fruatur.
 Concepta hæc vota, pium, iustumque est,

enun-

enunciari, & amplificari in panegyri;
iactarique tam insignes virtutes, laudesque imperatorias.
Libenter hoc negotium sibi dari passi sunt
duo CLASSIS SELECTAE alumni,
GVILIELM. GISBERTVS MAVRITIVS DE BERCHEM,
Eques Marcanus,

&
IOANNES AVGVSTVS VOCKERODT, Gothanus:

ILLE
*de solida principalis indulgentiae laude, qua exteri litterarum studiosi
excipiuntur:*

HIC
*de glorioso PRINCIPVM delectu, ad scholasticum munus ornandum
inter externos quaerentium viros idoneos,
quisque pro capto suo dicturi.*

Quod susceptum pietatis officium
vt

**ILL. GYMNASII GOTHANI
PATRONI, ET FAVTORES**

sua adiuuent, & illustrent praesentia,
& postridie natalis DOMINICI,
die videlicet die IX. Augusti, hora 11. post meridiem,
frequentes conueniant in auditorio CLASSIS I,
suo, & collegarum nomine
obseruantissime rogat
RECTOR,

GOTHOFREDVS VOCKERODT.

PP. GOTHAE, pridie natalis DOMINICI,
VII. AUG. CIOCCCXVIII.

LITTERIS REYHERIANIS.